СВОБОДА
LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ IX. — Олифантъ, Па. Четверъ 11-го Липня 1901. — Число 28.

Переглядъ тыжневый.

Минувшого Четверга обходили Американцѣ народне свято проголошеня независимости (4 Юлій, 1776). И справдѣ мають причину святкувати сей день величаво, бо зъ колькохъ невеликихъ та бѣдныхъ первѣстныхъ кольоній выросли Сполученй Державы, що своею могучостію перевызшають многй европейскй державы. Президентъ выѣхавъ на лѣта до „свого“ мѣста Canton въ Огайо, принявши передъ тымъ у себе бувшого коменданта кубаньскихъ повстанцѣвъ ґен. Ґомеза. Вôдъ 1-го Юлія зôставъ знесеный военный податокъ, якій оплачували „стемпсами“ вôдъ чековъ, телеґрамôвъ, переказôвъ грошевыхъ, лізôвъ, морґечѣвъ и тымъ подôбныхъ рѣчей. Зъ справозданя касіера Спол. Державъ выходить, що за послѣдныхъ 6 мѣсяцѣвъ доходы перевызшали розходы о 76 міліонôвъ доларôвъ. — Пенсилвенійскій соймъ ухваливъ право, въ силу котрого не вôльно продавати тютюну дѣтямъ понизше 16 рокôвъ пôдъ карою $100, а найвызшій судъ стейту Тенесі орѣкъ, що жены не могуть бути адвокатами. — Небувале горячо панувало послѣдными днями. По колькадесять людей умирало денно, особливо дѣтей и старыхъ, по такихъ мѣстахъ якъ Филаделфія и Ню Йоркъ, а тыхъ, що захорѣли вôдъ горяча, рахували на сотки. — Для політикерôвъ американскихъ кожде средство есть добре. Недавно тому збанкрутовавъ черезъ нихъ Семый Народный Банкъ въ Ню Йорку, а теперь показуе ся, що для осягненя своихъ скрытыхъ цѣлей позаписували они при конскрипціи (census) въ стейтѣ Мерилендъ не лишь выдуманй имена та гостей готельовыхъ, але навѣть людей, що вже давно поумирали. — Въ Chicago, Ill. Нѣмцѣ (католики и лютераны) не хотѣли въ жаденъ способъ допустити до сего, щобы дѣти въ публичныхъ школахъ доставали книжки даромъ. Боялись очевидно, щобы и они для конкуренціи не мусѣли въ своихъ парохіяльныхъ школахъ давати книжокъ даромъ. Справа закôнчилась побѣдою тыхъ, що стоять за безплатнымъ достарчуванемъ книжокъ въ публичныхъ школахъ.

Справа вôдшкодованя союзникôвъ це не порѣшена остаточно. Въ провинціяхъ хиньскихъ Шан Сі, Шен Сі и Шілі панує и дальше голодъ. Ню-йорска ґазета Christian Herald зôбрала доси и переслала умираючимъ зъ голоду Хинцямъ 40 тысячь доля[р]ôвъ. Хиньска цѣсарева боить ся вертати до столицѣ, щобы не попастись въ яку лапку. Вôдъ теперь буде она мешкати въ Kai-Feng-Fu, въ провинціи Го-Нан, котрои мешканцѣ мають бути найбôльшими ворогами всѣхъ чужинцѣвъ.

Жнива въ Спол. Державахъ заповѣдають ся добрй. Въ самôй Минесотѣ и обохъ Дакотахъ сподѣють ся зôбрати о 100 міліонôвъ бушлѣвъ бôльше зерна якъ минувшого року. За те въ Европѣ сегорôчнй зборы не будуть дуже свѣтлй, особливо въ Франціи, Нѣмеччинѣ и Росіи, где зъ причины посухи въ деякихъ ґуберніяхъ прим. Саратовской сподѣють ся голоду.

Въ Викторіи, Австралія, вôйшло вже въ жите право, що кождый 65 лѣтный чоловѣкъ, що живъ у краю за 20 лѣтъ, а не може собѣ заробити, мае достати пенсію въ сумѣ 10 шилинґôвъ (около $2.50) на тыждень. Неспособнй до працѣ и люде слабого здоровля мають також доставати пенсію после сего права. До сего часу зголосилось о сю пенсію 18.000 людей.

Австрійскій цѣсарь показавъ ся послѣдными часами дуже ласкавымъ для Чехôвъ и Нѣмцѣвъ. Вôнъ не лишь робить имъ значнй уступства на каждôмъ кроцѣ, не лишь выразно вывызшае понадъ прочй народы Австріи, але вôдъ дня 12. м. м. пустивъ ся навѣть въ подорожь по Чехіи, щобы ще бôльше имъ пôдхлѣбити. Й такъ Чехи, якъ и Нѣмцѣ, якй замешкують ческй краѣ, рѣжуть величезныхъ патріотôвъ, зъ ентузіязмомъ витають старого монарха тай взносять оклики на цѣлôсть Австріи. Чи се тй самй Нѣмцѣ и Чехи, спытае неоденъ, що недавно наробили въ парляментѣ такои саламахи? Тй самй, що кричали „прочь зъ Австріею?“ Тй, котрй говорили, що дурень той, хто зове ся австрійскимъ патріотомъ?? Такъ се тй самй. — Звôдки жь взяла ся у цѣсаря така ласкавôсть для нихъ и чи вôнъ не знае о тôмъ? — Знае все знаменито, знае цѣле лихо, якого они накоили, але знае також, що они вмѣють постояти за свои права, вспѣють провадити довгу и завзяту вôйну. Звôдси така ласка. Зовсѣмъ вôдмѣнно вôдносивъ бы ся до нихъ цѣсарь, наколи-бъ они були такими, якъ галицкй и буковиньскй Русины: слухняными, темными и невôльничо-покôрными. Гнетъ и недоля були-бъ ихъ щоденнымъ хлѣбомъ, терроръ и понижене заплатою. Бути покôрнымъ передъ тыми, котрй надъ нами панують, а въ додатку ждати добра и волѣ вôдъ нихъ, се въ теперѣшнихъ часахъ бôльше якъ нерозумъ. Намъ дорôвнати Чехамъ и Нѣмцямъ, тодѣ уступить наша недоля.

До студентскихъ и робôтничихъ розрухôвъ ще одно „добро“ выходить на свѣтъ божій зъ богатои Росіи — голодовй заворушеня селянъ. Якъ звѣстно, періодичный весняный голодъ, що часто навѣщуе многй околицѣ царату, сего року, въ наслѣдокъ лихихъ торôчныхъ живъ, о много бôльше давъ ся селянамъ въ знаки. Они задовжують ся черезъ те въ несовѣстныхъ дѣдичôвъ, тысячами розходять ся свѣтами, шукаючи кавалка хлѣба, а коли царскй чиновники дражнять ихъ въ додатку чимъ небудь и роблять якй пакости, приходить навѣть до явныхъ „бунтôвъ.“ Часопись „Искра“ доносить, що такй заворушеня выбухли недавно въ бессарабскихъ селахъ Трифонештахъ, Фрумипітэхъ и Севировѣ, де на селянъ, котрй въ числѣ 600 душъ домагали ся пашпортôвъ въ тамошного земского начальника, спроваджено двѣ шкадроны кôнницѣ, що ненадѣйно кинула ся на нихъ бючи нагайками и тратуючи кôньми. Богато хлопôвъ, утѣкаючи въ страху, кидали ся въ рѣку, де й топили ся. Незабавки вôйско вôдôйшло, забираючи зъ собою 14 закованыхъ „бунтарôвъ.“ Подôбнй рѣчи, якъ пишуть нѣмецкй ґазеты, дѣють ся по цѣлôй Украинѣ и Литвѣ, найбôльше далеко вôдъ великихъ мѣстъ, де тяжше о заробки.

Зъ пол. Африки рапортуе л. Кіченеръ дня 4. с. м., що вôдъ 24. до 30. юнія анґлійскй войска полонили 296 Бурôвъ, забили 74, ранили 60 и въ додатку забрали имъ богато худобы, муніціи и 30 возôвъ. Выходило бы зъ того одного донесеня, що наколи въ такъ короткôмъ вôдступѣ часу анґлійска армія стôлько Бурôвъ знищила, такъ певно незадовго буде имъ капутъ. Въ дѣйсности однакъ дѣе ся противно. Кіченеръ вôдъ пôвъ року шле безнастанно подôбнй рапорты, а Бурôвъ все таки мало що зменшило ся; они все ще мають (после найновѣйшихъ вѣстей) 18 тысячну армію, зъ чого бôльша половина, бо 10 тысячь людей оперуе въ анґлійскихъ кольоніяхъ, доскулюють Анґлійцямъ, якъ можуть, и продовжають вôйну въ безконечность. Показуе ся навѣть, що бôльша частина горастыхъ околиць Трансвалю, Аренжевои републики, захôдного Наталю и всхôдной кольоніи Кейпъ суть въ фактичнôмъ посѣданю Бурôвъ. Анґлійцѣ не смѣють тамъ показати носа, бо лущать ихъ бурскй кульки немилосердно. Въ однôй такôй горскôй кôтлинѣ, на граници Наталю полягло ихъ 60 а 30 дôстало ся въ руки Бурôвъ. Скрôмъ сего анґл. міністеръ вôйны Бродерікъ заявивъ 4. с. м. въ парляментѣ, що Кіченеръ позволивъ ґен. Вотѣ переслати шифровану (тайну) депешу до президента Круґера и такъ само вôдобрати вôдповѣдь вôдъ него. Гадавъ певно, що ґен. Бота, по одержаню вôдповѣди, пôддасть ся, але помыливъ ся. Ґен. Бота заразъ по тôмъ выдавъ проклямацію до вôйска, що лишь тодѣ закôнчить вôйну, коли бурскй републики вôдзыскають давну независимôсть. Слѣдно зъ того, що през. Круґеръ мае якусь надѣю и не злй пляны.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Липень.		
11	Ч.	Кира и Іоанна
12	П.	Петра и Павла
13	С.	† Соборъ 12 апост.
14	Н.	6. Космы, Даміяна
15	П.	† Пол. Ризы П. Б.
16	В.	Мокія, Анатолія
17	С.	Андрея Критск.

— **Руского** робôтника, Федора Сича, (якъ намъ доносить ч. Барна) забивъ оденъ »босъ« въ Ramey, Pa. Въ нетверезôмъ станѣ прійшовъ вôнъ просити роботу до »боса«, а коли сей зъ піякомъ не хотѣвъ нѣчого мати до дѣла, почавъ рôжно называти »боса«, а навѣть загрозивъ, що забе его. »Боса« такъ розлютила сеся грозьба, що злапавъ за шуфлю, вдаривъ нею робôтника по головѣ — и вôдъ разу положивъ го трупомъ. Убійника були заарештували, але не стало ся му тамъ нѣчого, бо зачувати, що вже зôставъ выпущеный на волю.

— **До** пристани въ Галіфаксъ, Канада, приплыло оногды въ човнѣ трехъ морякôвъ, котрй черезъ 14 днѣвъ блукали по морю. Походили они зъ парохода „Border Knight“, що посередъ моря зôставъ сильно ушкодженый, а капитанъ приказавъ имъ сѣсти на човенъ и шукати помочи для корабля. Послушнй приказови, моряки спустились на море, тай чотырнайцять днѣвъ шукали тои помочи и бороли ся зô смертію. Вже не ставало имъ поживы, голодова смерть почала заглядати въ очи, коли въ тôмъ зобачили сушу, прибили щасливо до пристани, и ту на свое диво, застали пароходъ „Border Knight“ полишеный ними середъ океану.

— **Щобы** роздобути робôтникôвъ, мусять фармеры на Вестахъ хапати ся оригінальныхъ способôвъ: въ Канзасъ пр. збирае ся ихъ по колькадесять, затримують особовй поѣзды (трейны) и всѣхъ ѣдучихъ ними робôтникôвъ, забирають на фармы (розумѣесь, що платять имъ добре, бо вôдъ $2 до 3 денно). Такй ихъ поступки суть зовсѣмъ оправданй, наколи звяжить ся, що всѣ тй провінціи навѣстили сего року прекраснй урожаѣ, збôжа доспѣвають дуже скоро, а робôтникôвъ нема, хочь плачь.

— **Стара** се байка, якъ свѣтъ, що тросты суть найбôльшими ворогами робôтникôвъ; чимъ бôльше ихъ прибувае и порастае въ пѣре, тымъ тяжше приходить ся жити и розвиватись робôтничôй клясѣ. Змушена она черезъ се провадити вôйну зъ тростами на жите и смерть, або впасти пôдъ ихъ гнетомъ. Ось и великій сталевый тростъ въ Питсбурґъ, Па. United States Steel Co., котрый недавно завязавъ ся, такъ сильно починае вже давати ся въ знаки робôтникамъ, що велика ихъ частина, бо до 36 тысячь людей, мусѣли сими днями застрайкувати.

— **Слѣдство** въ справѣ проливу хлопскои крови въ Монастирци (Галичина), о чôмъ мы доносили въ 24. ч. »Свободы«, веде судія Дукетъ зъ Сянока. Мѣжь иншими були до теперь переслуханй староста, управитель дôбръ и мабуть у звязи зъ тою справою стоить також приѣздъ радника намѣсництва Півоцкого, котрый звычайно перепроваджуе дисциплінарнй справы. Здае ся однакъ, що головнй вновники ґрафъ Красѣцкій и староста выйдуть зъ сего процесу цѣло, бо що-жь въ галицкихъ верховодôвъ значить жите колькохъ хлопôвъ? Они тяжше инодѣ карають хлопа, наколи забе дика, що выйде зъ паньского лѣса на его нивку, якъ пана, котрый казавъ пострѣляти колькохъ хлопôвъ...

— **Десять** хлопцѣвъ и одного дорослого мущину забивъ грôмъ дня 1. с. м. въ Парку Линкольна въ Chicago, Ill., коли сидѣли при купцѣ и ловили рыбу. Прикликаный на ратунокъ лѣкарь заставъ вже лишь 11 трупôвъ такъ страшно обезъображеныхъ, що нѣякъ не можна ихъ було розпôзнати. Найдивнѣйше се, що всѣ они лежали на однôй купѣ и такъ були посплѣтанй зъ собою, неначе вужѣ.

— **Корабель** „Lusitania“, на якôмъ ѣхало до Канады 447 еміґрантôвъ и 98 людей залоги корабельнои, розбивъ ся коло пр. Рейсъ, на всхôднôмъ побережу Канады. Така сама доля стрѣтила и корабель „Armenia“, що дня 30. м. м. вôдплывъ зъ Ню Йорку: вôнъ ударивъ о пôдводнй скалы недалеко канадійского мѣста St. John и також розбивъ ся. На щасте такъ въ однôмъ якъ и въ другôмъ случаю, людей вспѣли выратувати, але обаораблѣ пôшли на дно морске, вразъ зъ богатыми наборами вартости 600,000 долярôвъ.

— **Въ** Sifton, Man., Канада, задумують поставити шпиталь. Правительство обѣцяло запомогу въ сумѣ $3.000. Помѣжь комітетовыми бачимо також имена 3 нашихъ людей: Гупала, Оґризли, и Бурака. Подôбный шпиталь мае будоватись також въ Йорктонѣ.

— **Православный** »Свѣтъ« згадуючи про зъѣздъ шамокинскій пише, що позаякъ »Свобода« говорила, що причинами непорядкôвъ въ нашихъ парохіяхъ: вѣра, попъ и дякъ, то въ виду сего для усуненя непорядкôвъ треба бы знищити вѣру, попа и дяка. Мы дуже дивуемъ ся сего рода лоґицѣ ред. »Свѣта«, бо на пôдставѣ еѣ можна-бъ сказати такъ: понеже чоловѣкъ хорый, а причиною сего голова (еѣ бôль), то щобы его вылѣчити, треба знищити голову, пр. вôдрѣзати. Чи, если чоловѣка грызуть чоботы, то зъ сего выходить, що треба ходити безъ чобôтъ? Нѣ, намъ здае ся, що зарадити сему можна купивши чоботы другй, або если можливе, направивши старй. — Пишучи про вечерокъ Шевченка, »Свѣтъ« спôмнувъ за безбожнôсть и соціялъ-радикалізмъ его аранжерôвъ. Чи не вôдъ о. Поливки навчились вы сеи премудрости? Єсли такъ, то ґратулюемо. — Єсли бъ бувъ »Свѣтъ« задержавсь троха зъ справозданемъ о засѣданю урядникôвъ »Союза«, не бувъ бы потрѣбувавъ уживати стôлько павзъ, знакôвъ запытаня и выклику. Єсли »Свѣтъ« хоче переписуватись зъ нами навѣть о такихъ рѣчахъ якъ вѣрши п. Прозоры и т. п., то мы радо зробимо се листовно, але не въ часописи, котра и такъ за мала, щобы задосыть учинити вымогамъ нашихъ читателѣвъ.

— **Рôчне** засѣдане урядникôвъ «Соединенія» вôдбулось въ Buffalo, N.Y. 26. и 27. Юнія. Участникôвъ було 16, мѣжь тыми 10 священникôвъ. Засѣдане вôдбулось спокôйно, безъ звычайного крику. Въ касѣ знаходить ся перешло 17 тысячь дол., а число членôвъ выносить понадъ 9 тысячь. Справдѣ е се велика орґанізація та на жаль кромѣ выплачуваня посмертного и запомогъ для справы народнои робить она дуже мало. Сподѣемось, що въ будучности змѣнить ся се на лѣпше.

— **Кавою** звареною въ неполиванôмъ мѣдянôмъ котлѣ, отровлось ся въ Калидоніи, Минн. до 100 осôбъ. Лѣкарѣ говорять, що заледво половину зъ нихъ дасть ся вôдратувати.

— **Зъ** Balfour, N. Dak. пише намъ п. А. Боковой: У насъ повѣрило въ Христа 11 душъ (7 мущинъ и 4 женщины) и крестили ся коло Доґъ-денъ на Катнъ Лейкъ. Ихъ крестивъ братъ А. Никлавсъ.

— **Нѣмеччину** и Францію навѣстили сего року такй неурожаѣ, що найменше 50 міліонôвъ бушлѣвъ збôжа будуть змушенй спровадити зъ Америки.

Тайны глубины морскои можна вôдкрыти лишь недокладно, але ще далеко тяжше вôдкрыти тайны людского тѣла. Однакъ наука медична зробила вже д[…] богато въ тôмъ напрям[…] то навѣть о внутрѣшн[…] орґанахъ. Однымъ зъ н[…] важнѣйшихъ есть безъ с[…] нѣву системъ вôджив[…] вôдъ котрого залежить […] процентъ здоровля и […] сливого житя, а котрый […] сто попадае зъ малыхъ п[…] чинъ до небеспечнои, […] лючои и довгои хоробы. […] лѣкарѣ вынайшли, а д[…] досвѣдчене доказало, […] неомыльнымъ лѣкомъ и […] ною забеспекою прот[…] тымъ слабостямъ и вс[…] ихъ наслѣдкамъ е Трин[…] Амер. Еліксіръ Горкого […] на, якій выробляе зъ р[…] кихъ лѣчничихъ зѣль […] Triner, 799 So. Ashland A[…] Chicago. Се вино, правд[…] Тринера, есть позитивно […] динокимъ лѣчничимъ […] номъ, яке выробляють […] Америцѣ, а число вылѣ[…] ныхъ и то въ выпадк[…] узнаныхъ за невылѣчи[…] досягае вже тысячѣвъ. […] многихъ домахъ держать […] яко знамените взмôцня[…] средство и певну охор[…] противъ згубныхъ насл[…] кôвъ горячого сезону, […] такъ небеспечный. Мо[…] его дôстати въ аптика[…] але не берѣть жадного д[…] гого кромѣ Тринера (па[…] тайте се имя!), котре ед[…] лѣчить позитивно.

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
Little Russian Weekly,
…shed every Thursday
…e Svoboda Publ. Co.,
…kawanna Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

…vertising rates furnished
…pplication.

…tered at Olyphant, Pa.
… Office as Second Class
…er.

„Свобода“
…пись для руского на… въ Америцѣ и орґанъ …Н. Союза«, выходить …тыждня въ Четверъ и …гуе:

…мерицѣ на рôкъ	$2.00
„ „ пôвъ року	1.00
„ „ чверть року	50
„ „ оденъ мѣсяць	18
…арого краю на рôкъ	$2.00

…лачувати ґазету треба все… …ъ горы (напередъ).

…есъ:
„SVOBODA“
…11 Lackawanna Str.,
OLYPHANT, PA.

…рошѣ треба посылати въ …жістрованôмъ листѣ, або …езъ експресовый або поч…ый money order (мони …еръ). Money order, то є …точку, котру достанете …ь почтаря або аґента на …пресовôмъ офісѣ, пошлѣть …ъ, бо безъ того мы не …ый грошей достати.

…ЗЪИМЕННЫХЪ ДОПИСЕЙ НЕ …НИМАЄМО.

…го хоче, щобы его адресъ змѣ…, мусить подати намъ, кромѣ …го, также свôй старый адресъ.

Черезъ нашу редакцію можна …яти и пересылати грошѣ для всѣхъ …краєвыхъ рускихъ ґазетъ и другихъ …вництвъ.

ВÔДОЗВА

…рускихъ священниковъ та до …сѣхъ рускихъ церковныхъ громадъ въ Спол. Державахъ и Канадѣ.

…ЛЮБЛЕННІ БРАТЯ!

„Поглядаючи-жь (Христосъ) на людей, жалкувавъ надъ ними, що були потомлені и розпорошені, якъ вôвцѣ безъ пастыря. Рече тодѣ учени камъ своимъ: Жнива богато, робôтника-жь мало.“
(Маөеи IX. 36—37).

…ашѣ церковнѣ громады …Сполученыхъ Державахъ …Канадѣ то такъ, якъ тѣ …порошенѣ та потомленѣ …цѣ, що порозбѣгали ся …безкраємъ степу, не мо…чи вôднайти себе. Они-жь …днѣ, потомленѣ блеють, …кають одна другои, хо…и бы вôднайти ся, але …знають до себе дороги. …такъ блукаючи, упадають …оли зъ силъ, ажь вкôн… або забере ихъ чужій …да, або згинуть марно.

…А такъ бути не повинно …нашими церковными гро…дами, бо слухайте, чого …кає вôдъ насъ Христосъ: …щобъ усѣ одно були; я…жь Ты, Отче, въ менѣ и …ъ Тобѣ, щобъ и они (лю…въ насъ одно були, щобъ …тъ увѣрувавъ, що Ты …е пôславъ еси.« (Іоанъ …II. 21.)

…Мы не можемо и не смѣ…о згинути! Мы мусимо …олучити всѣ рускѣ цер…внѣ громады и священни…въ въ одну велику орґані…цію и въ имя Христа пра…вати для нашого вôдро…ння.

…Початокъ до того зроблено …вже, бо дня 30. мая с. р. зъѣхали ся въ Шамокінъ, Па. деякѣ священники та свѣтскѣ делеґаты зъ 15 церковныхъ громадъ и засновано »Товариство рускихъ церковныхъ громадъ въ Сполученыхъ Державахъ и Канадѣ«. Статутъ товариства вже готовый, буде помѣщеный въ »Свободѣ«, де кождый буде мôгъ вычитати, яка есть цѣль тои преважнои орґанізаціи. А цѣль проста и ясна: єднôсть усѣхъ рускихъ церковныхъ громадъ для бôльшого и успѣшнѣйшого ширеня царства Божого на земли, для ширеня просвѣты и добробыту.

То жь вôдзываемо ся въ имя тои цѣли до всѣхъ церковныхъ громадъ: Приступайте всѣ до тои церковнои орґанізаціи, най вже разъ настане у насъ ладъ и згода, а най пропадуть ворожнеча и безчинність. »Душѣ вашѣ очистивши, у послусѣ правды Духомъ, на братню любовь нелицемѣрну, изъ чистого серця любѣте оденъ другого щиро.« (І. Петра І. 22.)

Не дивѣть ся на те, що було, забудьте собѣ всѣхъ уразъ; не дѣлѣть ся на »странки«, а спѣшѣть до церковнои орґанізаціи. »Перше усього жь майте одинъ до одного щиру любовь, бо любовь покрывае множество грѣхôвъ.« (І. Петра IV. 14.)

Коли сполучимо ся въ одну, могучу силу, тогдѣ побачите, що по парохіяхъ настане ладъ, грошѣ пôйдуть на ту цѣль, на яку були збиранѣ, а вороги вôдôбють ся вôдъ сполученыхъ нашихъ силъ, побачивши, що мѣжь нами вже Христосъ, що мы не розпорошенѣ, а въ одномъ стадѣ.

Священники перше усего повиннѣ приступити до тои церковнои орґанізаціи, божь они проводирѣ народу, они пастирѣ, а добрый пастиръ не дасть погубити ся и пропасти своимъ вôвцямъ. Може дехто зъ духовниковъ невдоволеный зъ того, що въ зарядѣ церковнои орґанізаціи суть также свѣтскѣ люде? Але-жь бо треба се знати, що зъ народомъ мы сила, а безъ народу — нѣчо. Народъ обганяє своєю кервавицею всѣ выдатки церковнѣ, то-жь и слушно належить ся єму голосъ въ управѣ своимъ маеткомъ, своєю долею. Впрочѣмъ, мы слуги Христа, мы не смѣємо выносити ся, а понижати другихъ, противно, въ серцяхъ нашихъ винно кипѣти невгасиме жерело любови до бѣдныхъ и пониженыхъ. Мы мусимо вразъ зъ народомъ, якъ братя працювати надъ своєю долею. Послухаймо, що каже св. апостолъ Павло въ І. листѣ до Коринтянъ: »Бо однымъ Духомъ усѣ мы въ одно тѣло хрестились, чи то Жиды, чи Греки, чи невôльники, чи вôльнѣ, и всѣ однымъ духомъ напоєнѣ« (вѣрше 13.) А дальше стоить тамъ такъ: »Коли скаже нога, що я не рука, я не вôдъ тѣла; то хиба черезъ се не есть вôдъ тѣла?« (вер. 15.) »Не може око сказати руцѣ: не треба менѣ тебе; або знову голова ногамъ: не треба менѣ васъ« (вер. 21).

Такъ, мы всѣ однаковѣ и всѣ спôльно мусимо працювати, бо якъ каже дальше Св. Павло въ тôмъ самôмъ листѣ до Коринтянъ: »щобъ не было роздѣленя въ тѣлѣ, а щобъ члены однаково одинъ про другого дбали. И коли терпить одинъ членъ, терплять зъ нимъ усѣ члены; а коли славить ся одинъ членъ, радують ся зъ нимъ усѣ члены« (XII. 25 и 26).

То-жь до працѣ, бо еи такъ богато, а робôтниковъ охочихъ до неи такъ мало. При найблисшôй случайности скличте мітинґъ, зôйдѣть ся всѣ разомъ, а застановившись надъ статутами церковнои орґанізаціи, приступайте до неи всѣ: священники и церковнѣ громады. Одно лишь маемо до васъ, братя, прошене, а се выскажемо словами великого учителя народôвъ св. апостола Павла: »Благаю васъ, братя, именемъ Господа нашого Исуса Христа, щобъ те саме говорили вы всѣ, и щобъ не було мѣжь вами роздѣленя, а щобъ були зъєднанѣ въ одному розумѣню и въ однôй мысли«. (до Коринт. І. 10).

Вôдъ духовнои Рады товариства Рускихъ церковныхъ громадъ въ Сп. Державахъ и Канадѣ.
о. Ив. Констанкевичъ, голова. о. Ст. Макарь, секретарь.

Се и те
пôдъ розвагу.

Литовскѣ и славяньскѣ еміґранты працюють майже всѣ въ копальняхъ угля та розличного рода фабрикахъ. Єсли-жь котрый зъ нихъ прибирае трохи центôвъ и захоче якои лекшои роботы, то звычайно старае ся у властей о позволене отвореня »салюну«.

»Чому не берете ся до якого иншого „бизнесу?«— поспытайте такого, а вôнъ вамъ вôдповѣдае: »Бо наливати склянки пивомъ и подавати ихъ гостямъ, не велика штука. На те не потреба нѣ школъ, нѣ великои натуги розуму, а деколи навѣть знаня письма.

* * *

Коли хочемо роздобути грошей на заплачене церковного довгу, або на закупно якои рѣчи до церкви, то справляемо баль. Иншими словами, мы попросту кличемо: Гей люде! сходѣть ся всѣ, малѣ и великѣ, мужчины, жены и дѣвчата до салѣ Василя Поточного, дня того а того вечеромъ. Тамъ грати буде музыка, що при нѣй великѣ панове не повстыдали бы ся танцювати, виски, пива и всякихъ иншихъ розвеселяючихъ напоѣвъ, хочь втопити ся можна. Тôлько уважайте! Дохôдъ зъ балю йде на церковь, то-жь пійте, що ино въ кого влѣзе ся, пійте до загину, хочь бысьте мали стратити людску подобу. На той день дае ся всѣмъ розгрѣшене. И пють и тратять грошѣ, бо се йде на боже. А якій того результатъ? Слѣдуючого дня хочь половина людей не йде до роботы, бо вôдпочивае зъ похмѣля, декотрѣ побившись по пяному, поскаржили ся у „скваєра“ и поплатили кошта, жѣнки сварять ся зъ чоловѣками, чому потратили тôлько грошей, богато протверезившись проклинае церковь и тыхъ, що выгадали балѣ, мѣжь самыми аранжерами балю квасы и пôдозрѣваня, що той або сей покравъ грошѣ, а зъ того всего приходить для церкви якихъ выплаканыхъ 50 доляровъ. Чи мы не потрафимо инакшимъ способомъ роздобувати грошей на потребы громады?

* * *

Мы заодно трубимо нашимъ людямъ въ письмѣ и словѣ: „Будь чоловѣкомъ! Учи ся!“ а коли беремо ся до якои орґанізаціи мѣжь народомъ, то пугачѣ вôдъ „А. Р. Вѣстника“ кричать: »Бунтовники, безбожники, радикалы и т. и.«

Чому они таке выговорюють?

Вôдповѣдь проста. А чому мурашки заметушать ся, коли патыкомъ поширпати по муравлиску? Чому шершенѣ зароять ся и злôстьй кружать вокругъ гнѣзда, коли хто нарушить ихъ домôвку? Отъ таке и зъ людми. Они привыкли до спокôйного, безжурного житя. Цѣлою ихъ премудростію есть: давай та мовчи и слухай мене слѣпо! А думки про якусь роботу надъ народомъ у нихъ нема. Се злишне, ба навѣть страшне зô взгляду на власну кишеню. А ще бôльше. Коли другѣ кличуть до роботы надъ людомъ и самѣ беруть ся до неи, то тѣ, що нѣчо не робять и не хотять робити, непокоять ся тымъ. Они думають: якъ люде побачать, що однѣ робять, а другѣ нѣ, то завважають велику рôжницю тай готовѣ зневолювати и насъ до роботы, а въ виноградѣ доляровôмъ такъ солодко сидѣти. Якъ сему зарадити? Якъ заблахманити людямъ очи и вôдвернути ихъ вôдъ себе? Рѣчь проста. Тогдѣ хапають ся брехливого крику: »Не слухайте тыхъ молодыхъ попиковъ-радикалôвъ, бо они безбожники, революціонеры, сякѣ такѣ!«

А чи на довго выстарчать тѣ смѣшнѣ пострахи? Чи народъ дитина, щобъ не порозумѣвъ, що се лишь задурюване людей?

* * *

Народъ слухае зразу такихъ людей, що вмѣсто будити другихъ зô сну, якъ за довго спить, они ще вѣтрачкомъ вколысують его. Народъ слухае, бо привыкъ слухати ихъ слѣпо, бо самъ вôнъ ще не здеморалѣзованый цѣлковито, бо въ тыхъ проводирахъ звыкъ бачити Христовыхъ слугôвъ, бо переконаный, що хто говорить въ имя Христа, не повиненъ говорити неправды, тай не повиненъ и не може вести его на фалшиву дорогу. Коли-жь деколи заблимае въ головѣ народу якась инша гадка, вôдмѣнна вôдъ тои, що еи мае для людей фалшивый проводиръ и поспытае его, чи може бути инакше на свѣтѣ. чи вѣчно простый робôтникъ мусить гнути спину и загибати въ темнотѣ, то тогдѣ проводиръ, не хотячи сказати правды, чи може не умѣючи еи выповѣсти, крикне: „Мовчи! Тобѣ про се не треба знати! Се грѣхъ!“

А що буде тогдѣ, якъ нарôдъ пересвѣдчить-ся, що се все, що говоривъ проводиръ — брехня, що вôнъ лишь задля своеи користи и выгоды таке говоривъ? Таке саме трафляе ся неразъ дуже часто мѣжь батькомъ а малою дитиною. Дѣтвакъ дивить ся на божій свѣтъ, бачить его красу, розбирае все по своему въ своѣй нерозвиненôй ще головцѣ, ажь вкôнци зацѣкавленый якимсь явищемъ, котрого не може собѣ нѣякъ пояснити, приходить до батька и пытае ся: „Татуню, скажѣть менѣ, коли мѣсячокъ впаде на землю?“ Батько, не хотячи, або не знаючи що вôдповѣсти дитинѣ, выкрикуе: „Тобѣ не потреба того знати, ты нѣколи про се не думай!“ А щобъ дитина справдѣ нѣколи про те не думала, бере еи на колѣно и выбе: „На маешь, абысь памятавъ, якъ про таке думати!“

Дитина выросте колись, вывчить ся зъ книжокъ и дознае ся сама правды, якъ оно въ свѣтѣ, а тогдѣ погадае собѣ: „Алежь-бо мôй батько дуракъ, дуракъ“ и тратить вѣру и поважане до батька.

С. М.

ВЫЙШЛА НА ВЕРХЪ ПРАВДА, ЯКЪ ОЛѢЙ НА ВОДУ.

Вже бôльше якъ пôвъ року минуло вôдъ часу, коли докторъ*) о. Дамаскинъ Поливка, зъ роду Чехъ, а зъ бизнесу гр. кат. пôпъ, Василіянинъ, ставъ писати въ »Ам. Р. Вѣстнику« на »радикалôвъ«. Писавъ, що лишь єму на думку прійшло, чернивъ, обкидавъ болотомъ, хотячи въ сей способъ вôдвернути увагу людей вôдъ своихъ брудныхъ дѣлъ и шпекуляцій. Що бôльше, вôнъ позыскавъ для себе деякихъ тутешныхъ, въ бôльшôй части угорскихъ священниковъ, котрымъ также не любились радикалы за те, що писали правду. Своимъ приклонникамъ теревенивъ вôнъ несотворенѣ дурницѣ про свôй величезный вплывъ у митрополита, про те, що вôнъ его найлѣпшій пріятель, писавъ зъ однымъ »твердымъ« дячкомъ скарги до Львова на радикалôвъ та хвваливъ ся, що доставши письмо вôдъ митрополита, пôйде здôймати ризы зъ архи-радикала и всѣхъ радикалôвъ. Єго приклонники зъ помѣжь священниковъ тѣшились, дивились на него якъ на свого спасителя, тѣшивъ ся и редакторъ »А. Р. Вѣстника«, тѣшивъ ся и »твердый« дячокъ та всѣ другѣ вороги радикалôвъ, що хотѣли були ихъ въ ложцѣ воды втопити и сподѣвались скоро ихъ кôнця. Ажь тутъ наразъ мовъ грôмъ зъ ясного неба рознеслась вѣсть: »о. Поливка пофалшувавъ чеки, попôдписувавъ имена людей безъ ихъ вѣдомости и утѣкъ зъ парохіи, ажь закурилось«.... Люде нортгемтоньскѣ, про котрыхъ Поливка писавъ передъ 2 тыжднями, що не хотять радикалôвъ анѣ на очи видѣти, пишуть письмо до »архирадикала« зъ прозьбою о пораду. Архирадикалъ поѣхавъ и кромѣ многихъ другихъ рѣчей ось що довѣдавъ ся вôдъ людей:

1) Що Поливка дбавъ передовсѣмъ про себе и про свою кишеню, а не про людей и ихъ церковь.

2) Що люде хотѣли выставити помешкане для священника, але о. Поливка купивъ землю за свои грошѣ и поставивъ дôмъ, а потому хотѣвъ, щобы громада его вôдкупила за $2.200. Треба знати, що контракторъ хотѣвъ выставити дôмъ за $1.600, та що хотяй бы були парохіяне пôдняли ся сплатити довгъ, що тяжить на домѣ, то дôмъ бувъ бы и такъ зôставъ власностею о. Пол., бо стоить на его земли.

3) Що о. Пол. самъ збиравъ оферу въ церкви и не дававъ нѣкому еѣ раховати, такъ що люде не могли знати скôлько коли прійшло оферы.

4) Що о. Пол. вѣчно страшивъ людей, що контракторъ замкне имъ церковь, самъ однакъ не допускавъ контрактора до людей, а вôдпихавъ его на дальше, кажучи, що нема грошей. Довгу церковного не старавъ ся сплачувати, але хотѣвъ передовсѣмъ всилити людямъ на каркъ довгъ, що тяжить на парохіяльнôмъ домѣ.

5) Щобы себе забеспечити, хотѣвъ о. Пол., щобъ люде записали церковь на айриского епископа, а щобъ тое осягнути, сказавъ, щобы записали церковь на руского епископа старокраєвого, а филаделфійскій буде лишь его заступникомъ, та загрозивъ, що если сего не зроблять, то церковь буде сейчасъ замкнена и не будуть могли нѣгде грошей позичити — въ противнôмъ однакъ разѣ, що епископъ позичить имъ грошей на дуже малый процентъ. Люде стали ломати руки, плакати, послухали и пôдписались, а тогды о. Пол. записавъ церковь не старокраєвому, але тутешному айрискому епископови.

6) Що о. Поливка зъужилвъ въ протягу 6—7 мѣсяцѣвъ бôльше якъ 100 фляшокъ вина справленого для Сл. Божои за церковнѣ грошѣ.

7) На приняте священниковъ пôдчасъ посвяченя церкви, взявъ зъ касы церковнои 90 дол.

8) Хотѣвъ, щобъ люде платили его служници за те, що пере церковне бѣле по 10 дол. на мѣсяць.

9) Ходивъ до латиньскихъ костелôвъ правити богослужене по латинѣ и въ латиньскихъ ризахъ.

10) Якъ добрый бизнесменъ мавъ всегда готову »польску и руску комунію«.

11) Обѣцявъ людямъ, що въ Northampton, Pa. буде монастырь зъ 3 священними, буде епископъ и плѣвъ тымъ подôбнѣ дурницѣ.

12) Сфалшувавъ протоколъ зъ дня 17. юнія 1901 року.

13) Сфалшувавъ кôлька чекôвъ, пôдписавши имя одного зъ тростисъ безъ того-жь вѣдомости и вытягнувъ зъ банку часть церковныхъ грошей. Коли люде про се довѣдались и на мітинґу 16. юнія жадали поясненъ и докладныхъ рахункôвъ, то о. Пол. забравъ книжки и утѣкъ, але тôлько на те, щобъ на другій день при помочи крутарства переписати церковнѣ грошѣ на власне имя. Люде боячись, щобъ не втратити всѣхъ 1090 доларôвъ, якѣ мали въ банку, взяли адвоката и при его помочи дôстали назадъ въ свои руки зъ $1090 всего на всего $612 и то пôдъ условіемъ, що не будуть о. Пол. кримінально скаржити.

Такъ то наґаздувавъ славный місіонаръ въ протягу несповна одного року! Той місіонаръ, що вѣчно брехавъ на радикалôвъ, безбожниковъ, що хотѣвъ зъ нихъ ризы здôймати! Думавъ, здає ся, що пôпъ може всякѣ свиньства робити, если лишь носить римскій ковнѣръ на шіи.

Въ виду сего, що зробивъ о. Пол. въ Northampton було бъ цѣкаве теперь знати, куды подѣлись місійнѣ грошѣ и якъ о. Поливка ґаздувавъ зъ церквами въ Канадѣ и Plymouth, Pa. За 2 роки мае о. Поливка вже 4 парохію, але если мае хочь троха чести, повиненъ сейчасъ публично выраховати ся зъ всѣхъ грошей, якѣ за той часъ дôставъ въ свои руки, подати докладнѣ рахунки — инакше кождый може собѣ що хоче думати про него.

Мы зô своеи стороны радили бъ о. Пол. ити назадъ въ монастырь, або на Чехи, а не обирати ся за проводира »дурныхъ« Руснакôвъ, бо и Руснаки зъ часомъ помудрѣють. А пріятелямъ о. Поливки, що думали при его помочи знищити радикалôвъ, а теперь плачуть, видячи, якого встыду наробивъ имъ ихъ проводиръ, скажемо: не плачте и не нарѣкайте, а вдартесь въ груди и покайтесь. Позбудьтесь мадяроньства, а будьте Русинами, та нехай вамъ не снять ся епископскѣ митры. Противъ „радикалôвъ“ не воюйте, бо ихъ не знищите, они зъ народомъ, а народъ зъ ними. Станьте и вы до народнои працѣ вразъ зъ ними, якъ рôвнѣ зъ рôвными, въ противнôмъ разѣ спôткае васъ така сама судьба, якъ и вашого проводира.

Справы нортгемптоньскои парохіи стоять теперь такъ: На церкви есть довгу $7300, котру то суму парохіяне пôднялись сплачувати контракторови зъ 6 проц. въ протягу 7 рокôвъ. Въ касѣ мають $612.06. Цминтарь купило братство Усп. Пр. Дѣвы за $700, а дôмъ парохіяльный є власностію о. Пол., котрый довженъ еще парохіи понадъ $200 за бойлеръ, гітеръ и другѣ рѣчи. Чартеръ, дідъ и записъ церкви на айриского епископа, дôстали люде вже назадъ въ свои руки. Записъ той зôставъ подертый и спаленый на мітинґу парохіяльнôмъ, що вôдбувъ ся 4-го юлія (свято оголошеня независимости Спол. Державъ) въ присутности 3 „радикалôвъ“. Теперь люде мають вже все въ своихъ рукахъ, научились, що не треба всякому, особливо місіонарскому, ческому духови вѣрити и покликали на пароха о. Дмитрова зъ Troy, N. Y.

О. Поливка, якъ зачуваемо, находить ся въ Duquesne, Pa., коло Питсбурґа. Чи и тамъ думае такъ ґаздувати?

*) Вôнъ зве себе докторомъ, але се брехня. Нѣхто ще его диплôмôвъ докторскихъ не бачивъ. — Ред.

Дописи.

Зъ Winnipeg, Man., Canada
July 1st, 1901.

Страйкъ робôтникôвъ на Canadian Pacific Railway тревае дальше. General Superintendent въ Montreal говоривъ, що цѣлый рôкъ може ѣздити безъ тыхъ робôтникôвъ, але за короткій часъ показало ся, що помыливъ ся грубо, бо на многихъ галузяхъ C. P. R. трены епôзняють ся або и цѣлкомъ не ходять. По великôй зливѣ, яка навѣстила майже всѣ провінціи Канады, пообсували ся насыпы, трены пасажирскѣ спôзняють ся по 7 до 10 годинъ, а о тягаровыхъ нема и бесѣды. Коло Брендонъ наѣхали на себе два тягаровѣ потяги. Причиною сего було те, що хтось перервавъ телеграфічнѣ дроты. Оденъ машиністъ и оденъ палячь зôстали смертельно раненѣ, два другѣ на щасте вышли цѣло. Въ страйку беруть участь не тôлько робôтники, але также усѣ секційнѣ формены. Въ East division забили Италіяне двохъ Духоборôвъ и одного Шведа за те, що важились ити робити на мѣсце страйкуючихъ. Въ Vermilion Bay два секційнѣ формены высунули на треку великій камѣнь; на щасте машиністъ узрѣвъ небеспеченьство здалека и зупинивъ потягъ еще передъ часомъ; обохъ борцѣвъ зъ капіталомъ забрала поліція.

Въ Понедѣлокъ 1. Юлія мають застрайкувати всѣ

машиністы и фармеры, кондукторы и брейкмены на С. П. Р., що богато поможе страйкуючимъ робôтникамъ. Помѣжь страйкуючими е третя часть нашихъ Русинôвъ. Всѣ они прибули до Виннипегъ и зайшли до еміграційного дому, але звôдси ихъ нашъ добрый Русинъ повыганявъ изъ двома поліцменами, котрыхъ закликавъ до помочи. Кричить, що нема мѣсця въ еміґрантъ для неробôвъ.

„Ты хлопе изъ великою люлькою, що ходишь сюда та туда? Ѣдь до роботы!“ „Та куда, пане?“ „Тамъ, де люде!“ „Та бо страйкъ!“ „Ніць не пытай, но ѣдь.“ „Та бо п. Генікъ, Англики бють!“ „Не бôй ся, не забють. Не хочете ѣхати... теперь, коли богато робôтниковъ потребують на С. Р. R.?“ — Крикнули усѣ разомъ: „Страйкъ, мала плата, не поѣдемъ!“ „То забирайтесь.“ Повыганявъ всѣхъ и оставивъ пôдъ голымъ небомъ. Страйкуючой формены Англики наняли оденъ дôмъ, де въ тѣснотѣ перебувае до 100 нашихъ Русинôвъ фармерôвъ, що попризджали за роботы. Видко, що Англики лѣпше дбають за насъ, якъ навь, бо нашь тôлько дбае о себе самого. Знайде ся ту больше такихъ, але замовчу, опишу о нихъ пôзнѣйше.

Т. К.

Зъ Sifton, Ман., Канада.

Въ нашôй кольоніи Sifton веде ся незгôрше. Хлѣбы дуже красни и вся ярина. Хотяй Богъ сей рôкъ зародить дубельтъ якъ минувшій 1900. Читаю въ 25. ч. „Свободы“, же 6. червня впавъ снѣгъ на 2 цалѣ и збôже померзло. Въ насъ того нема, хоть мы дальше на захôдну пôвночь, вôдъ Виннипегъ 186 миль, а Стюартборнъ на пôвдне вôдъ Виннипегъ 75 миль. У насъ досыть е всього добра. Ярина, сѣно, вода. Навѣть комарѣвъ можна мѣрити на бушлѣ. Читавъ я за одного хруня, же хто мае книжку евангеліе вôдъ Ю. Сзротюка, то буде до 7 недѣль протестантомъ. Вреше, бо я самъ маю вже 7 недѣль тай нѣхто ничь не каже. Читаю за первого апостола Василіянина, що дуже въ добрôмъ царствѣ въ Нортгемтонъ, що дуже мудро бальсамуе шкôру на Русинахъ. Дякуемъ Богу, що втѣкъ зъ Канады, бо то якъ бы бувъ зачавъ бальсамувати скôру въ Канадѣ, то бы тра було до Галичины втѣкати. Гôрко намъ, дуже гôрко жити безъ своего доброго священника въ пущахъ. Богъ помагае будувати церкви. Народъ ся дре якъ може, же бы зъ бѣды вылѣзъ, трудна рѣчь дочекати ся своего пріятеля. Церковъ наша готова, нема кому поблагословити. Може бы вже разъ той непрошеный опѣкувъ давъ спокôй Русинамъ. Загостѣть до насъ бѣдныхъ въ Канадѣ, хоть на пару день, ибы наші церкви не забрали ворожи пôдъ свою опѣку.

В. Стацдринъ.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА.“

Хотячи приступити до „Союза“ най посылають вступнѣ и мѣсячнѣ до касіера:

Alex Shlanta,
Postmaster.
MAYFIELD, PA., Lack. Co.

И увѣдомлять секретаря пôдъ адресою:
D. D. Pyrcz,
P.O. Box 355,
OLYPHANT, PA., Lack. Co.

Хто бы бувъ покривдженый вôдъ котрого зъ урядниковъ »Союза«, нехай пише до председателя:
REV. A. BONCHEVSKY, 10 May str.
Ansonia, Conn.

— **Послѣдный** списъ населеня выказавъ, що въ Будапештѣ на Угорщинѣ жіе 339 тысячь 649 мущинъ и 363 тысячь 799 женщинъ. Выходить зъ того, що въ тôмъ мѣстѣ жіе о много більше истотъ женьского пола, бо на кождыхъ 100 мущинъ припадае 107 женщинъ.

Конвенція урядниковъ „Руско-Народного Союза“.

(Конецъ.)

Конвенція урядниковъ »Р. Н. Союза« ухвалила ще слѣдуюче:

1) Принимати до »Союза« Русинôвъ зъ Канады, сли будуть лучати ся въ братства.

2) Въ мѣсяцю октобру принимати до »Союза« членôвъ менше 35 лѣтъ житя безъ вступного, а повысше 35 л. т. е. до 45 лѣтъ житя, за половину вступного. Мѣсцевй братства повиннй также застосовати ся до сеи ухвалы и принимати въ тôмъ мѣсяцю членôвъ до братства безъ вступного.

3) Мѣсцевй секретарѣ повиннй зложити за себе поруку — »бондъ«.

4) Выдати рускій Календарь »Р. Н. Союза« на р. 1902.

5) Утворити дистрикты »Союза«. До кождого такого дистрикту належало бы колька братствъ близько себе положеныхъ, и выбрати одного чоловѣка, с. е. члена »Союза« зъ того дистрикту, щобы информувавъ и контролювавъ такй братства.

6) Поручено урядови »Союза« зробити книжочки зъ рубриками для братствъ и »Союза«, въ котрыхъ буде записовати ся мѣсячне. Цѣна такихъ книжочокъ означена буде пôсля коштôвъ накладу.

7) Подати адвертайзментъ до »Свободы«, щобы братства, котрй хотять мати друкованй листы и коверты, ордеровали такови у голов. секретаря »Союза«.

8) Мѣсцевй братства мають засылати рôвночасно повѣдомленя мѣсячнй до секретаря и до касіера.

9) Абы заохотити мѣсцевыхъ секретарôвъ »Союза«, щобы старали ся притягати якъ найбôльше дѣтей до »Союза«, перше мѣсячне вôдъ дѣтины въ сумѣ 25 цнт. буде належати ся имъ, а вôдъ дальшихъ вкладокъ будуть побирати 5 процентъ вôдъ одного доляра.

На тôмъ засѣдане закôнчено о 12 год. въ ночи.

Присутнй на конвенціи урядники »Союза« були слѣдуючй:

1) О. А. Бончевскій, предс., зъ Ansonia, Conn.
2) Алексій Шаршонь, мѣсто-пред., зъ Shamokin, Pa.
3) Денисъ Пирчь. секретарь, зъ Olyphant, Pa.
4) Алексій Шлянта, касіеръ, зъ Mayfield, Pa.

Выдѣловй:

5) Гарасимъ Курила, зъ Shenandoah, Pa.
6) Василь Гришко, зъ Northampton, Pa.
7) Иванъ Бурштинъ, зъ Buffalo, N. Y.
8) Денисъ Голодъ, зъ Jersey City, N. J.

Контрольна комісія.

9) О. Ив. Арданъ, зъ Olyphant, Pa.
10) Антоній Онущакъ, зъ Shenandoah, Pa.

Конвенція урядниковъ „Союза“ выпала дуже добре. Нарады вôдбувалися спокôйно и въ найбôльшôмъ порядку. Належить ся ту признане также нашимъ рускимъ братчикамъ зъ Бофало, котрй, якъ видно, сильно интересують ся рускими справами и справами „Союза“, бо всѣ до одного присутствовали на засѣданю и брали живу участь въ нарадахъ. Не е ихъ тамъ много, але всѣ, колько ихъ есть, держать ся разомъ въ купѣ и шанують ся. Въ такôмъ мѣстѣ якъ Бофало, де тысячѣ нашихъ „браці полякуф“ е, нашому Русинови легко стратити ся. Но, але бофаловскй Русины вже пôзнали самй себе, знають, що „по руску або польску, то не вшистко едно“, за що имъ честь и слава.

Д. Пирчь,
секретарь

НОВИНКИ.

Достане безплатну пораду.

Кождый, хто мае яку справу до суду въ старôмъ краю, и напише до головного уряду Руско Народного Еміґраційного Дому въ Америцѣ на адресу: REV. N. PIDHORECKY 76 GRAND STR., JERSEY CITY, N. J.

Руско-Народ. Еміґраційный Дôмъ мае своего руского адвоката въ краю.

— **Надъ** копальнями угля въ околици Pittston, Pa. запало ся 30 акрôвъ землѣ. 600 робôтниковъ, котрй тодѣ працювали въ майнахъ, лишь зъ трудомъ уникнули смерти.

— **Поляки**-католики, котрй жіють въ Спол. Державахъ пôвн. Америки, скликують на 18. вересня с. р. великій католицко-народный конґресъ до Buffalo, N. Y. Головна цѣль конґресу: выборене рôвноуправненя для польско-католицкого духовеньства въ Америцѣ, реформа шкôльництва, а также народна и церковна орґанізація.

— **Американьска** Федерація Працѣ (робôтниче товариство) положила на кождого своего члена 5 центôвъ надзвычайного податку, щобы тыми грôшми пôдперти мѣжнародну юнію машиністовъ. Ам. Федарація Працѣ числить 2 міліоны членôвъ, проте машиністы, якихъ страйкуе ще до 12.000, дôстануть вôдъ нихъ 100.000 долярôвъ запомоги. Правдиво братня прислуга!

— **Въ** Хинахъ поступъ! Хиньскй женщины въ Шанґаю заложили собѣ свою власну ґазету, ѣздять байциклемъ, носять шкôрянй черевики и не жалують грошей на зиґарки и пудеръ. Такого чуда ще въ Хинахъ не бувало.

— **PRESSED** Steel Car. Co. въ Питсбурґъ, Па. дôстала замовлене на 1200 ваґонôвъ (каръ) для желѣзницѣ Reading. Буде робота, бо тамъ и нашихъ людей працюе немало.

— **Апеляційный** судъ въ Бофало, Н. Й. розберае теперь досыть цѣкаву справу помѣжь адвокатомъ М. Джонсъ, а ґазовою спôлкою (компаніею) зъ Рочестеръ, Н. Й. Еще въ 1894 р. купивъ Джонсъ вôдъ згаданои компаніи ґазову пѣчь, але робôтники, котрй еѣ тодѣ укладали, якось черезъ неувагу порушили руры и ґазъ почавъ утѣкати. Джонсъ обчисливъ, що въ сей спосôбъ змарнило ся ему 900 кубічныхъ стôпъ ґазу, якій представлявъ вартôсть 60 центôвъ, проте зажадавъ, щобы компанія вôддала ему сю суму. Розумѣесь, компанія высмѣяла его, черезъ що Джонсъ вôдмовивъ заплаты за ґазометры. Тодѣ компанія рѣшила укарати упертого правника, вôдобрала вôдъ него свои ґазометры и не хотѣла мати зъ нимъ нѣчо бôльше до дѣла. Се вже направду розгнѣвало п. Джонса и розпочавъ зъ компаніею рôвночасно 3 процесы: о безправне покаране его, о затримане ему ґазу и за забряне ґазометрôвъ. Въ двохъ першихъ случаяхъ вôнъ вже выгравъ и компанія заплатила ему 2.300 долярôвъ, а теперь выграе, здае ся, также и третый процесъ, въ котрôмъ жадае вôдъ компаніи 1.465 дол. вôдшкодованя. Въ такій спосôбъ за марныхъ 60 центôвъ завзятый адвокатъ выдре вôдъ компаніи, разомъ зъ коштами, бôльше, якъ 5000 долярôвъ.

— **Жителѣ** мѣста Колошваръ, на Угорщинѣ, выставили въ своимъ мѣстѣ величавый памятникъ, замордованои австрійскои цѣсаревои Елисаветы. Грошѣ на памятникъ зôбрано дорогою добровôльныхъ жертвъ.

— **Вôдрѣкъ** ся своеи вѣры, Русинъ, Микита Кривецкій, въ Стюартборнъ, Ман., Канада, и перейшовъ на баптистку вѣру. Дня 21. м. м. вôдбуло ся его друге хрещеніе, а те саме загадуе зробити въ коротцѣ и цѣла его родина.

Г. П.

— **Для** новонародженои дочки италійского короля принято мамку пôдъ слѣдуючими условями: Згоджено еи на два роки за мѣсячною платнею 150 франкôвъ, крôмъ того запевнено для неи 10 тысячь франкôвъ, скоро дитина дôстане першій зубокъ; таку саму суму дôстане, коли дитина вымовить перше слово, и ще разъ таку суму, наксли дитина зробить перший крокъ. По двохъ лѣтахъ дôстане мамка 20 тысячь франкôвъ вôдправы, а въ додатку 100 фр. мѣсячнои платнѣ ажь до смерти. Щаслива мамка зовесь Маґдалена Цінті и есть мѣщанкою изъ Санвіто Романо въ полудневôй Италіи.

— **Всѣ** желѣзничй мосты и насыпы понищила буря зô зливою въ околици Шерракъ, Квеверъ, Канада.

Про двохъ братôвъ-козакôвъ.

(КАЗКА.)

(Конецъ.)

Якъ прозрѣвъ и увидѣвъ заразъ своего брата коло себе, каже: ой брате, не знаю що се таке зô мною сталось, що я такъ довго спю и не пробуджуюсь. А братъ каже: та ты думаешь и кажешь, щось тикъ твердо заснувъ. Таже тебе злый духъ замордувавъ, отъ ту на симъ мѣсци, де теперь ты е; тобѣ голова була вôдтята, а якъ бы не я, то ты бысь вже на свѣтѣ змарнувавсь, але я хтѣвъ знати и видѣти тебе, бо я знавъ черезъ твôй годинникъ, що ты неживый, и найшовъемъ тя ажь тутъ вже неживого, и я тебе сцѣливъ и ожививъ.

Отже теперь такъ; де-що оба говорили, зôбрались, сѣли на конѣ и вернулись до королѣвского двора, въѣхали передъ дворъ короля. Якъ спостерегла королева дочка (жѣнка оживленого-воскресшого) ихъ обохъ, то не знала котрый еѣ чоловѣкъ. бо оба однакй. Стала дивити ся й не може пôзнати. Злѣзли зъ коней, она ихъ просить и ей родина до хаты. Увôйшли оба разомъ, а она ихъ пытаесь и каже: знаю, що е котрыйсь зъ васъ мôй чоловѣкъ, бо-мъ такого мала, и десь на польованю, чи де умеръ, але чи справдѣ, то не знаю, може вôнъ е. Васъ е два однакй, и прошу васъ, признайтесь, котрый вы е менѣ мужемъ? А они кажуть еѣ такъ: котрый зъ насъ заразъ по обѣдѣ оберне ся до тебе, то твôй чоловѣкъ, а котрый вôдъ тебе вôдвернесь, то не твôй. И такъ по ихъ приказу сталось, що таки еѣ перший шлюбованый зôставъ. А той другій братъ его, хтѣвъ собѣ геть йти въ свѣтъ, а старый король ему каже: не йди нѣгде, будешь коло мене. И оставсь тай служивъ старому королю и молодому братови. Ажь ту щось въ колька днѣвъ, надсылае листъ оденъ король, сусѣдъ давно закоханый. Каже въ листѣ до неи, до дочки короля: зъ твоимъ чоловѣкомъ хочу вôйну мати. Она на то згодилась и вôдписала. Якъ вôнъ той листъ дôставъ, такъ заразъ зъ своимъ войскомъ вырукувавъ до границѣ; а молодый король не бравъ бôльше войска, лишь 12 воякôвъ, а вôнъ 13-ый. И такъ ставъ зъ тымъ королемъ до огню. Той мае вôйска много и сыпе кулями въ него. а вôнъ того й не чуе, стоить тихо, бо хоть той огнемъ-кулями въ него кидае, то его они не чѣпають ся, але назадъ тотй самй его кулѣ вертають до него. И зробили щось на малу хвилю мѣжь собою тихо; каже сей зъ малымъ войскомъ до того: чоловѣче отъ стань тихо зъ своею зброею (то було зъ рана), бо до 12-ои год. твое всьо войско на земли лежить и не жіе вôдъ моеи зброѣ; дальше я не маю часу зъ тобою говорити и на тебе дивитись. И вынявъ зъ кишенѣ маленькій ножикъ, здôймивъ го до горы и похиливъ на войско того короля. И въ той часъ все войско впало неживе безъ нѣякои зброѣ, геть выбивъ лашь короля лишивъ. Самъ той король оставсь и до сего каже, що вже вôйны зъ тобою не буду мати й зачѣпатись. Сей зъ малымъ вôйскомъ каже тому, ну але направду, що нѣ. А той зъ побѣдженымъ войскомъ король вôдповѣвъ: словомъ тобѣ кленусь на правду, що вже нѣ. Розъѣхались домôвъ. Сей король, що вернувсь зъ войскомъ до дому, довѣдавсь, що колись давно его братъ, що ему теперь служить, спавъ зъ его жѣнкою, его шабля еѣ палець надшкальовала. Зъ тои лютости хтѣвъ му стяти голову. Заразъ старый король взявъ го собѣ за своего. Ажь ту щось въ колька недѣль пôзнѣйше потôмъ, той король знову до его жѣнки листъ пише. Каже до неи въ листѣ: що таке твôй чоловѣкъ мае, що мене такъ легко завоювавъ зъ 12 жовнѣрами, все мое войско побивъ, лишь мене самого лишивъ? Я до него зброевъ, а вôнъ не лякаесь, бо и кулѣ его не чѣпались, вôдъ него и вôдъ его вôйска до мене назадъ падали. Вôдпиши назадъ, (давно закохана), по правдѣ. Мôй чоловѣкъ (вже вôдписуе) мае до вôйны бляшане шмате, що го куля не чѣпаесь, и маленькій ножикъ мае, що въ часѣ вôйны озьме въ руку, пôднесе до горы и зверне до войска; якъ на долину похилить, то заразъ все вôйско непріятеля ляже на землю, и не жіе. А вôнъ до неи заразъ вôдписавъ, що кобы ты могла, зроби такъ: щобысь менѣ прислала той нôжъ и одного жовнѣра убране, абы чоловѣкъ не знавъ, я подивлюсь, якъ те выглядае, и назадъ тобѣ вôдошлю почтою. Еще буду зъ твоимъ чоловѣкомъ мати вôйну. Вôнъ мое лишь вôйско забивъ, а мене лишивъ, а я то забю и его разомъ зъ войскомъ, а тогды мы обое поберемъ ся. Якъ то она той листъ прочитала, ажь утѣшилась (вже хоче своего чоловѣка таки геть збутись), бо заразъ до того короля пôслала той нôжъ и убране жовнѣра. И назадъ еѣ те повернувъ, нѣкто не знавъ, ножикъ иншій (обмѣнявъ), а шмате те саме вôддавъ. Сей король задумавсь надъ тымъ, що той казавъ вже не буде зачѣпатись и вôйны мати, и вôдписавъ ему, каже: якъ хочешь, я готовый зъ тобою до битвы. И заразъ дали оденъ другому розказы, зôйшлись надъ свои границѣ оба зъ своимъ войскомъ, и то, якъ сей, такъ и той, выйшли лишь зъ 12 вояками. Сей не знае, що то вже иншій ножикъ, (обмѣняный жѣнкою другому королеви), и думае, що якъ перше, такъ и теперь мае надѣю, що завоюе. Зачалась битва мѣжь ними, а той сему каже: ты перше побивъ лишь мое вôйско, а мене нѣ, а я тебе теперь разомъ зъ твоимъ войскомъ, и такъ сталось. Заразъ выймивъ той ножикъ, звернувъ на короля войско, и наразъ полягло все войско на землю и король зъ нимъ. Потôмъ ще прійшовъ до небôщика короля и порубавъ шаблею, бы не оживъ, и забравъ ся зъ своимъ войскомъ до дому, а кôнь короля небôщика таки оставсь коло своего пана, а его жовнѣрôвъ конѣ геть розбѣглись.

Потôмъ въ колька днѣвъ ѣхавъ тымъ краемъ (мѣсцемъ), где вôйна була, якійсь подорожный и шукавъ дороги, тай блукаючи, зайшовъ на те мѣсце, де небôщикъ лежавъ убитый. Подорожный заразъ позбиравъ тѣло въ свôй мѣшокъ, що взявъ зъ воза, и привязавъ до королѣвского коня, а самъ поѣхавъ дальше. А той кôнь приблукавъ зъ своего пана кавалками тѣла ажь до тои панны, що еѣ колись вѣзъ на собѣ, та що на нимъ була перемѣнена въ гадину. Она пôзнала коня и вôдвязала вôдъ него мѣшокъ, подивилась, а то кавалочки тѣла зъ того козака, що еѣ взявъ вôдъ того огню-стирты на коня и привѣзъ до еѣ дому, ще перебувъ въ неи 3 дни и 3 ночи, тай поѣхавъ дальше въ свѣтъ, теперь вже неживый, а лишь кавалки тѣла его назадъ до ней повернулись. Коня пустила до стайнѣ, а те тѣло взяла до хаты и склала на столѣ кавалокъ до кавалка, котре де було и мае бути. Зловила голуба и заповѣла ему, щобы заразъ принѣсъ еѣ воды цѣлющои и живущои. Каже ему: геть въ свѣтъ лети, абысь дôставъ тои воды, якъ не найдешь то не вертай. Ажь отъ, отъ пôдъ полудне, а голубъ зъ водою прилѣтае. Пôляла те тѣло цѣлющою водою, чоловѣкъ цѣлый ставъ, пôляла живущою водою, а король ставъ цѣлый и живый та здоровъ, якъ бы ему нѣколи нѣчо не сталось, а пôднимаючись зъ того, каже до панны: ой жено моя! якъ бысь була мене не збудила, то вѣдай, ще бымъ бувъ спавъ ажь до кôнця вѣка, такъ емь глубоко вснувъ. О нѣ! козаче, я не есьмъ твоя жена, ты не заснувъ и не спавъ, а лишь тобѣ такъ здаесь, а то длятого ты кажешь такъ, бо ты въ моей хатѣ зъявивъ ся. Зъ якои причины ты не знаешь? Я тобѣ скажу: ты бувъ королемъ и мавъ-есь вôйну въ сусѣдствѣ зъ королемъ, и вôнъ тебе убивъ разомъ зъ твоимъ войскомъ и ще тя шаблею порубавъ на кавалки. А такій чоловѣкъ найшовъ ся, що твое тѣло склавъ въ мѣшокъ, що мавъ при собѣ, тай поклавъ на твого коня, а кôнь привѣзъ тебе на собѣ тутъ до мене, твôй кôнь е въ моей стайни. Я твое тѣло порубане, посѣчене на куснѣ, склала до купы и зробила-мъ такъ, що оно сцѣлилось, и оживила, и уздоровила мъ тебе. Жена твоя е, але делеко, въ тôмъ краю, де вôйну мавъ-есь зъ тымъ королемъ. Теперь той король вже оженивъ ся зъ твоею жѣнкою. Вôнъ тобе черезъ ню стративъ, она теперь ему осталась, бо она ему твою зброю пôдмѣняла, ножикъ и те бляшане шмате. Якъ теперь думаешь, каже до него та панна, чи будешь назадъ до жѣнки вертати? О нѣ, каже, нехай она вже зъ тымъ буде, бо назадъ менѣ до ней вертатись, то вже за далеко, але напишу и пущу до неи листъ, а самъ тутъ остану ся. Заразъ написавъ еѣ, що вôнъ жіе (воскресъ) и верне ся, а король, отецъ жѣнки его, заразъ выдавъ въ розказѣ, абы того короля зрадника розстрѣлили, и такъ сталось. А сей теперь до панны каже: за то, щось мене пôдняла вôдъ смерти, т. е. тѣло мое сцѣлила и ожившла, такъ що я твôй, а ты моя. А она каже: най и такъ буде, але абысь нѣколи собѣ не пригадувавъ, або менѣ говоривъ, що колись я була гадиною. И зробили собѣ весѣле, она пôйшла ему за жену. Жили обое въ згодѣ довго, а якось одного разу, повечерявши обое, сидѣли коло стола, й говорили де-що. Але вôнъ собѣ пригадавъ въ мысли. що она була гадиною, и она того заразъ по нимъ пôзнала. Каже до него: якъ ты теперь собѣ о менѣ тото ще придумавъ, чимъ колись я була, то ты не мôй, я не твоя. Якъ бы бувъ зъ тымъ стримавъ ся и не пригадавъ собѣ, що правѣзъ еѣ своимъ конемъ до еѣ двора, то ще були-бъ обое; за те що вôнъ еѣ не послухавъ, пôйшовъ геть вôдъ неи, а она осталась, господарюе сама, якъ перше була сама, такъ и теперь.

Подавъ Гр. Паскарикъ, Stuartburn, Man., Canada.

НОВИНКИ.

— **Нашъ** дописуватель ч. А. Шлянга доносить намъ, що дня 25. м. м. притрафило ся въ Мейфілдъ, Па. велико нещастє: Михаилъ Оленичъ, членъ бр. св. Кир. и Мет. и членъ »Р. Н. Союза« переходячи черезъ шины желѣзницѣ Deleware & Hudson бувъ забитый на мѣсцѣ. Причина тому ся, що небощикъ хотѣвъ скоро не рейта та трафивъ ногою межь »свичи« (пересувы шинъ) въ наслѣдокъ чого неголденъ бувъ ногу такъ скоро выймити, а надходячій тренъ забивъ его вôдъ разу. Разомъ зъ нимъ ишло бôльше людей, але тѣ уйшли щасливо небезпеченства. Бувъ то чоловѣкъ здоровъ, всегда веселый, мавъ лѣтъ вôдъ 38—40, родомъ зъ Перегримки, повѣта Ясло. Въ Америцѣ, особливо въ Мейфілдъ, перебувавъ вôнъ 15 лѣтъ, передъ двома роками оженивъ ся и теперь оплакує его жена зъ одною дѣтиною, а здає ся, що й друге недалеко. В. Є.—П.!

— **Перша** руска пекарня Н. Сидоряка и Ив. Прегона зôстала заложена на 143, 2d Str., въ Passaic, N. J. Розумѣє ся, що рускій дѣвчата и ґаздинѣ тай всѣ Русины взагалѣ, що жіють въ Passaic и на околици, повинні лишь у нихъ купувати, а не у чужихъ. Впрочѣмъ они маютъ всегда свѣжій хлѣбъ, кексы и т. п. рѣчи, котрѣ если хто разъ покупае — всегда у нихъ буде куповати. Ану спробуйте!

Спростованє.

Вѣсть подана въ 26. числѣ »Свободы«, на пôдставѣ донесеня О. Галущака, будьто бы п. В. Цѣхоцкій, учитель въ Sifton, Man., Канада, повѣсивъ ся, показалась неправдивою, що отсимъ простуємо. При той нагодѣ звертаємо увагу нашихъ дописувателѣвъ, щобы »Свобода« не є на те, щобы подавати фалшивй вѣсти, або зъ людей смѣхъ робити. Такій дописи, якъ ся, котру простуємо, не лишь непотрѣбно ображаютъ людей, суть непріємні для редакціи, але могутъ запровадити нерозумного дописувателя до Ивановой хаты.

— **Звертаємо увагу** нашихъ предплатниковъ на тѣ нумера, якй находять ся на ихъ адресахъ приклеєныхъ до ґазеты. Нумера тѣ показують доки хто мае за »Свободу« заплачено. И такъ, если на чіѣй адресѣ є примѣромъ знакъ: 17 Oct 01, то се значить, що вôнъ мае заплачену ґазету до 17-го октобра 1901 року. Хто мае написано Jan 02, то значить, що мае заплачено напередъ за »Свободу« до януара 1902 року. Хто бы мавъ. на адресѣ знакъ 15 April 00, то значить, що вôнъ мае заплачену ґазету лишь до 15-го апрѣля 1900 року, а вôдъ того часу вôставъ намъ довженъ. Просимо кождого нашого предплатника на знаки сй дуже вважати и скоро видить, що вже его часъ, доки вôнъ мавъ заплачене кôнчить ся, прислати знову грошѣ на якійсь часъ напередъ. Знаки тй даємо на адресахъ для выгоды нашихъ предплатниковъ и уникненя помылокъ. Теперь нѣхто не буде мусѣвъ писати до насъ. сколько за ґазету довженъ, анѣ мы не будемо мусѣли нѣкому посылати листôвъ, бо кождый знайде свôй рахунокъ доки заплативъ, або вôдъ коли, борони Боже, виненъ, на своѣй адресѣ кождого тыждня.

Редакція.

Въ аптицѣ.

Семениха: — Я прийшла до васъ пане „ґаптикарь“, може бы мате для мого мужа лѣки на вонѣты?

Аптикарь: — є; а вашому мужови що стало ся?

Семениха: — Отъ ему таке стало ся, що най Богъ боронить всѣхъ хрещеныхъ людей вôдъ того! Нажерь ся, выбачайте, поливкôвского бальсаму и теперь дôстае сказеннину: бе ся, напастує людей по улицяхъ, всѣхъ порядныхъ Русинôвъ называе „рендиґаламы“ (хочь нічь, а нічь не розумѣє, що оно такого є), мене и дѣтей охрестивъ такожь тымъ именемъ, а навѣть въ ночи зрываєся и кричить: „ратуйте, гвавтъ, рендиґалы йдуть“! Одны̂мъ словомъ, бѣда моя, тай годѣ! Найгôрше бою ся, щобы, сохрани Господи, зъ превеликои нудьги не втявъ таку саму штуку, якъ місіонарь зъ Норттамптонъ и не втѣкъ до Дукенъ... Хочу дляtого дати ему на вонѣты, чей выкидає зъ себе ту ѣдь.

Аптикарь: — Дѣйстно небезпечна хороба въ вашого мужа, бо она зове ся хоробою дураковъ. Не журѣть ся одначе, я вамъ поможу! Ту маєте такій лѣкъ, що кому вôнъ не поможе, тому вже лишь дôмъ божевôльныхъ лишаєсь...

Подс. Чалый.

Где есть?

Петро Ревилякъ, що бувъ за якійсь часъ у Монтанѣ, а 27. Августа минувшого року выбравъ ся до Shamokin, Pa. до свого брата Василя и вôдъ того часу не дае чутки про себе. Хто бы знавъ о нѣмъ, нехай пише на адресу:

VASIL REVILIAK, 248 6-th Str., Shamokin, Pa.

Где есть?

Грицъ Квапачъ, родомъ зъ Боднарки, горлицкого повѣту, въ Галичинѣ. Рôкъ тому назадъ выѣхавъ до Олифанту, Па. Хто бы знавъ где вôнъ ся обертае, нехай дасть менѣ знати, бо я ѣду до краю, на адресу:

JOHN MYSCIWSKIY, Olyphant, Pa.

На продажь

Бучерня и Гросерня въ добрôмъ мѣсци въ Питсбургу затанѣ грошѣ! Можна заробитѣ $30.00 на тыждень. Властитель хоче ѣхати до старого краю. Голоситись до редакціи »Свободы«.

— ЧИ ХОЧЕШЬ ДОСТАТИ що мѣсяця одну цѣкаву книжочку зъ старого краю? Если такъ, то запиши собѣ

Библіотеку для руской молодѣжи.

Коштує на рôкъ $2.00.

Адреса: Вп. П. Ю. НАСАЛЬСКІЙ, проф. гим. — въ Коломыѣ, Austria, Galicia.

„ГРОМАДСЬКИЙ ГОЛОС“, радикальна часопись для руського робучого народу виходить у Львові що тижня, з образками і коштує на рік $1.50. Гроші треба посилати на руки агента: Mr. M. Kolodij, 32 Shamokin Str., Shamokin, Pa., з тою адресою на адресу: Red. des „Hromadskyj Hoko“, Lubliner Union Gasse, 5, Lemberg, Austria, Galicia. — Агент для Злуч Держав є М. Колодій. Агентом для Канади є George Syrotiuk, P. O. Ethelbert, Man.

ЧИТАЙТЕ »СВОБОДУ«!